

15.8.2018

LIITE 2

KARTTULAN VESIOSUUSKUNNAN VESI- JA JÄTEVESIVIEMÄRIVERKOSTON TOIMINTA-ALUEEN TARKISTAMINEN

TOIMINTA-ALUE-ESITYKSESTÄ SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET VASTINEINEEN

Karttulan vesiosuuskunta on 25.4.2018 päättänyt jättää Kuopion kaupungille esityksen tarkistetun toiminta-alueen hyväksymiseksi. Jätevesiviemäröinnin toiminta-aluetta laajennetaan Kalliorannan/Saitanlahden alueelle, jonne on tarkoitus rakentaa viemäriverkosto vuoden 2018 loppuun mennessä. Myös vesijohdon toiminta-alue laajennetaan Kalliorannan/Saitanlahden alueella samansuuruiseksi kuin jätevesiviemäröinnin alue. Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi 16.8.2017 Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-alue esityksen MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville asetettavaksi vähintään 30 päivän ajaksi sekä varasi valvontaviranomaisille ja alueen kiinteistöille tulla kuulluksi ennen hyväksymispäätöksen tekemistä.

Esitys toiminta-alueeksi oli julkisesti nähtävänä 10.6. – 11.7.2018 välisenä aikana. Toiminta-alue esitys toimitettiin lausuntoa varten vesihuoltolain mukaisille valvontaviranomaisille: Pohjois-Savon ELY-keskukselle, Kuopion kaupungin ympäristöterveysviranomaiselle ja Kuopion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lisäksi lausunnot pyydettiin Kuopion alueelliselta rakennusvalvontaviranomaiselta, Kuopion kaupungin strategiselta maankäytön suunnittelulta ja Kuopion Vesi liikelaitokselta. Kuvassa 1. on esitetty pienennys nähtävänä olleesta Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-alue esityksestä.

Kuopion alueelliset ympäristönsuojelupalveluilla, Kuopion kaupungin ympäristöterveydenhuollolla ja strategisella maankäytöllä ei ollut Karttulan vesiosuuskunnan vesi- ja jätevesiviemäröinnin toiminta-alueen tarkistamiseen huomautettavaa. Kuopion Vesi Liikelaitos on antanut lausunnon. Toiminta-alueen tarkistamisesityksestä ei ole jätetty mielipiteitä. Karttulan vesiosuuskunnalta on pyydetty vastine Kuopion Vesi Liikelaitoksen lausuntoon. Toiminta-alue esityksestä annettu lausunto, sen kuuleminen ja vastine on esitetty seuraavassa.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen 20.6.2018 lausunto / Karttulan vesiosuuskunnan vesi- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistaminen

Karttulan vesiosuuskunnan vesi- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueisiin esitään muutoksia. Vesiosuuskunnan viemäröinnin toiminta-alueeseen esitetään lisättäväksi Saitanlahti-Kallioranta-alue Karttulan Pihkainmäen länsipuolella. Vehmersalmen Katteluksen alueella vesijohtoverkoston toiminta-aluetta esitetään toisaalla pienennettäväksi ja toisaalla lisättäväksi viemäröinnin toiminta-alue. Lisäksi vesiosuuskunnan jätevesiviemäröinnin toiminta-aluetta esitetään laajennettavaksi Kuopion Jänneniemeen, missä tällä hetkellä ei ole keskitettyä jätevesiviemäröintiä.

Samassa kaupunkirakennelautakunnan kokouksessa, jossa otsikossa mainittu toiminta-alueen tarkistaminen päätettiin asettaa nähtäville, päätettiin myös osuuskunnan rakentamishankkeen avustamisesta. Kuopion Vesi pitää huolestuttavana, että vesiosuuskuntien uusien toiminta-alueiden verkostorakentamiseen myönnetään avustusta ennen kuin uusien toiminta-alueiden toimintaedellytykset on selvitetty kokonaisvaltaisesti.

1)

Karttulan alue

- Kuopion Vesi on toistuvasti lausunut Karttulan alueen viemäriverkoston toiminta-alueiden laajennusten yhteydessä, ettei Kuopion Veden Karttulan jätevedenpuhdistamolla voida ottaa vastaa Karttulan vesiosuuskunnan jätevesiä enempää kuin Kuopion Veden ja Karttulan vesiosuuskunnan välisessä jäteveden vastaanottosopimuksessa sopimuksessa on sovittu. Kuopion Vesi on sitoutunut vastaanottamaan osuuskunnalta jätevettä Kuopion Veden Karttulan jätevedenpuhdistamolle enintään 70 m³ vuorokaudessa. Kuopion Vesi pyytää kaupunkia vesihuollon järjestäjänä ottamaan huomioon Kuopion Veden lausunnot ja selvittämään ennen toiminta-alueen hyväksymistä, minne vesi-osuuskunnan toiminta-alueiden jätevedet johdetaan niiltä osin kuin määrät ylittävät jäteveden vastaanottosopimuksessa sovitun määrän.

- Kuopion Vesi ei voi esittää vastaanottosopimuksessa sovitun määrän kasvattamista ennen kuin Karttulan viemäriverkoston vuotovedet on saatu hallintaan yhteistyössä kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa. Myös ELY-keskus on vaatinut toimenpiteitä Karttulan viemäriverkoston vuotovesien vähentämiseksi, koska vuotovesistä aiheutuu vakavaa haittaa Karttulan jätevedenpuhdistamon toiminnalle.
- 3) Kuopion Vesi on tehnyt erittäin paljon korjaustoimenpiteitä Karttulan jätevesiviemäriverkoston kuntoon saattamiseksi ja tekee niitä edelleen koko ajan. Kuopion Veden toimenpiteet eivät yksin riitä, vaan tarvitaan myös kaupunkiympäristön palvelualueen toimenpiteitä kiinteistöjen sekä yleisten alueiden hulevesien hallintaan.

Vehmersalmen alue

- 4) Mikäli Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-aluetta pienennetään Katteluksen alueella, jää alueelle sijoittuvat kiinteistöt vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulkopuolelle. Kuopion Veden vesijohtoon ja viemäriin liittyneet kiinteistöt säilyvät Kuopion Veden toiminta-alueen ulkopuolisina asiakkaina. Kuopion Vesi voi laajentaa omaa toiminta-aluettaan ko. alueelle vasta sen jälkeen, jos alue asemakaavoitetaan ja alueelle rakennetaan katuverkostot.

Jänneniemen alue

- Suurin osa Karttulan vesiosuuskunnan esitetystä uudesta viemäroinnin toiminta-alueesta Jänneniemessä sijoittuu vedenhankinnan kannalta tärkeälle valuma-alueelle. Otsikossa mainitun toiminta-alueen tarkistamisen kanssa samanaikaisesti kaupunkirakennelautakunnassa on käsitelty osuuskunnan rakentamishankkeiden avustuksia, jonka mukaan Jänneniemeen rakennettavan viemäroinnin liittymisaste on 40-50 %. Koska ns. hajajätevesiasetus ei koske vesihuoltolaitoksen
- 5) toiminta-alueelle sijoittuvia kiinteistöjä, kaupungin tulee huolehtia, että alueen kiinteistöjen jätevesijärjestelmät ovat asianmukaisia ja täyttävät valuma-alueen puhdistusvaatimukset. Koska Jänneniemen alue on vedenhankinnan kannalta tärkeä alue, kaupungin myöntämissä avustusehdoissa tulee edellyttää viemäroinnin toimivuuden säännöllistä valvontaa ja varautumista mahdollisiin häiriötilanteisiin. Viemäroinnin toiminta-aluetta ei tule laajentaa missään tilanteessa vesikäymälän rakentamiskieltoalueelle Jänneniemen itäosaan ja Vaittilansaareen.

Lausunnon on valmistellut suunnitteluinsinööri.

Karttulan vesiosuuskunnan 8.8.2018 vastine Kuopion Veden lausuntoon, koskien Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-alueen tarkistamista.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen lausunnosta:

Karttulan alue:

- 3) Kuopion Veden kanssa on yhteisesti sovittu palaverissa 19.4.2016 Saitanlahti-Kallionranta alueen liitospaikka ja jätevesimäärä ja todettu, että jätevesimäärä mahtuu voimassa olevaan sopimukseen. Palaveriin osallistuivat Kuopion Vesi Liikelaitokselta toimitusjohtaja, vesihuoltosinööri ja verkostosinööri sekä Karttulan vesiosuuskunnasta toimitusjohtaja ja puheenjohtaja.

Vehmersalmen alue:

- 4) Katteluksen alueella osuuskunnan toiminta-alueesta pienennettävällä osalla ei ole osuuskunnan verkostoja, eikä asiakkaita. Pienennettävällä alueella on Kuopion Veden vesijohto- ja viemäriverkosto ja alueen kiinteistöt ovat Kuopion Veden liittyjiä. Tästä johtuen alue ei voi olla Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-aluetta.

Jänneniemen alue:

- 5) Karttulan vesiosuuskunnalla ei ole lausuttavaa Kuopion Veden lausuntoon.

Karttulassa 8.8.2018
Karttulan vesiosuuskunta
toimitusjohtaja

Kunnallisteknisen suunnittelun 16.8.2018 vastine Kuopion Vesi liikelaitoksen 20.6.2018 lausuntoon

- 1) Kuopion kaupunki ja Karttulan vesiosuuskunta ovat selvittäneet alueiden kiinteistöjen omistajien liittymishalukkuutta erityisesti jätevesiviemäriverkostoihin useina vuosina. Saitanlahden / Kalliorannan alueen kiinteistöjen omistajien liittymishalukkuus jätevesiviemäriverkoston on selvitetty vuosina 2014 ja 2017. Jännevirran alueen osalta kiinteistöjen omistajien liittymishalukkuus jätevesiviemäriverkoston on vuosina 2011, 2016 ja 2017. Myös Vehmersalmen Katteluksen alueen kiinteistöjen omistajien liittymishalukkuus vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoihin on selvitetty vuosina 2017 ja 2018. Saatujen selvitysten perusteella hankkeet ovat asianmukaisesti toteuttavissa. Hankkeilla on taloudelliset toimintaedellytykset ja hankkeet ovat tarkoituksenmukaisia. Hankkeet ovat valtuuston vuonna 2013 hyväksymän vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisia.
- 2) Kuopion alueen vesihuoltolaitosten mahdollisia tarpeita on esitetty vesihuollon kehittämissuunnitelmissa. Viimeisin ja voimassa oleva vesihuoltoa ohjaava strateginen asiakirja, Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelma vuoteen 2020, on hyväksytty Kuopion kaupunginvaltuustossa 2013. Kuopion Vesi on myös yhtenä toimijana ollut aktiivinen ko. suunnitelman laadintatyössä. Vaihtoehtoisia jätevesienkäsittelyratkaisuja on selvitetty alustavasti mm. vuonna 2009 tehdyssä haja-

asutusalueiden vesihuollon yleissuunnitelmassa. Kuopion Veden lausunnossaan ehdottamia vaihtoehtoisia ratkaisuja jätevesien käsittelylle, jotka olisivat tarkoituksenmukaisia ja toteuttamiskelpoisia, ei tehdyn yleissuunnitelman mukaan ole.

Kunnan (Kuopion kaupungin) yhtenä tehtävänä on vesihuoltolain (2001/119) mukaan ryhtyä toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi, jos suurehkon asukasjoukon tarve, ympäristö- tai terveydellistensuojelullisten syyt sitä vaativat. Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäättöksen tekeminen ei ole sidottu kaavoitustilanteeseen, vaan edellä mainittuihin tarpeisiin.

Kuopion Veden tehtävänä on tuottaa välillisesti palveluita myös niille kuntalaisille, jotka eivät asu Kuopion Veden toiminta-alueella. Suuret laitosten yksikkökoot mahdollistavat tehokkaammat, toimintavarmemmat ja turvallisemmat vesihuoltopalvelut tulevaisuudessa. Kuopion Vedellä on ollut tiedossa haja-asutuksen jätevesihuollon tarpeet, jotka Kuopion Veden olisi tullut huomioida mm. jätevedenpuhdistamoiden lupien tarkistamishakemuksissa.

- 3) Kuopion Veden vuonna 2012 tekemän Karttulan jätevedenpuhdistamon ympäristölupaan liittyvän jätevesiviemäriverkoston vuotovesiselvityksen mukaan suurin osa jätevedenpuhdistamon kapasiteettia kuluttavasta vuovesistä tulee kirkonkylän alueelta. Vuotovedet ovat pääasiassa keväällä tulevia lumien sulamisvesiä, jotka pääsevät huonokuntoisten jätevesiviemäreiden tai jätevesiviemärikansien kautta jätevesiviemäriin. Selvityksen mukaan Karttulan jätevedenpuhdistamolle tulevasta tulovirtaamasta 43 % on vuotovesiä, joiden määrä on 160 m³/d eli 57 000 m³/vuosi. Kuopion Veden tulisikin saneerata Karttulan kirkonkylässä olevat heikkokuntoiset ja vuotavat jätevesiviemäriverkostot, jolloin jätevedenpuhdistamon kapasiteetti olisi riittävä eikä tästä syystä jätevedenpuhdistamolle olisi saneeraus- tai laajennustarpeita. Jos vuotovesimäärä on yli 30 %, on tilanne heikko. Vuotavat jätevesiviemäriverkostot ovat myös epätaloudellisia ja riski ympäristölle sekä ihmisten terveydelle. Kaupunki laatii tarvittavan hulevesien hallintasuunnitelman kaavoituksen edetessä alueelle, mutta suunnitelman laatimisella ei poisteta sitä, että jätevesiviemäriin pääsee edelleen vuotovesiä. Vuotovedet ovat osaltaan myös pohjavettä, eivät pelkästään hulevettä. Syy on pikemminkin huonokuntoisessa ja vanhassa pohjavettä suotavassa linjastossa ei pelkästään pääasiassa kansistojen kautta kulkeutuissa hulevesissä.
- 4) Karttulan vesiosuuskunnalla on esittänyt vesi- ja jätevesiviemäröinnin toiminta-alueen rajauksen muutosta (pientämistä) Vehmersalmen Katteluksen alueella, koska nykyinen toiminta-alue- ja viemäri- ja viemärijohto on rajattu virheellisesti. Kyseisellä alueella sijaitsee Kuopion Vesi Liikelaitoksen omistamat vesi- ja viemärijohto ja alueen kiinteistöt ovat Kuopion Veden liittyjiä. Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäättöksen tekeminen ei ole sidottu kaavoitustilanteeseen, vaan vesihuollon tarpeisiin.
- 5) Kuopion ympäristö- ja rakennuslautakunta on 7.12.2017 hyväksynyt viimeisimmät ympäristönsuojelumääräykset, joissa on annettu määräyksiä mm. talousjätevesien käsittelystä herkillä alueilla ja muissa erityiskohteissa. Ranta-alueilla ja pohjavesialueilla käytössä olevat jätevesijärjestelmät on saatettava ympäristönsuojelumääräysten mukaisiksi 31.10.2019 mennessä. Määräysten mukaan ranta-alueiden ja pohjavesialueiden ulkopuolisilla alueilla olevilla vanhoilla kiinteistöillä jätevesien

käsittelyjärjestelmät on uusittava täyttämään ohjeelliset puhdistustasot, kun kiinteistöissä tehdään rakennuslupaa, toimenpidelupaa tai rakentamista koskevaa ilmoitusta edellyttäviä korjaus- tai muutostöitä tai vähäistä suurempaa lisärakentamista tai jätevesijärjestelmää muutetaan olennaisesti.